

Propunere legislativă

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senat

Lege

pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1- (1) Ocrotirea și sprijinirea familiei, dezvoltarea și consolidarea solidarității familiale, bazată pe prietenie, afecțiune și întrajutorare morală și materială a membrilor familiei, constituie un obiectiv de interes național.

(2) Statul acționează pentru prevenirea și stingerea conflictelor familiale și pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, potrivit dispozițiilor Legii privind sistemul național de asistență socială și a prevederilor prezentei legi.

Art.2 - Prin familie, în sensul prezentei legi, se înțelege comunitatea alcătuită din soți, ascendenții și descendenții acestora, celelalte rudele și afinii, până la gradul IV inclusiv, indiferent de

cetățenia lor și indiferent dacă locuiesc și gospodăresc împreună sau nu.

Art. 3 - (1) Comunitățile locale și autoritățile administrației publice locale vor asigura, prin soluționarea treburilor publice pe plan local, condițiile pentru consolidarea familiei, prevenirea conflictelor dintre membrii acesteia, îndeosebi în relațiile dintre soți, precum și între părinți și copii.

(2) În acest scop, primarii vor conlucra cu organizații de cult, organizații neguvernamentale și fundații, precum și cu orice persoane fizice și juridice implicate în acțiuni caritabile, acordându-le sprijinul necesar în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute la alin.(1).

Capitolul II

Consiliul de familie

Art. 4 - (1) Consiliul de familie este asociația benevolă, fără personalitate juridică și fără scop lucrativ, formată din membrii familiei ce au capacitate deplină de exercițiu conform legii țării ai cărei cetățeni sunt ori, în cazul apatrizilor, conform legii țării în care își au domiciliul, nu au fost condamnați de către o instanță de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni împotriva altui membru al familiei și nu sunt decăzuți din drepturile părintești.

(2) Nu pot exercita calitatea de membru al consiliului de familie cei care, potrivit legii, sunt în executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate ori care, pentru a participa la lucrările consiliului, ar trebui să încalce interdicția de a părăsi localitatea.

(3) Calitatea de membru al consiliului de familie nu se pierde prin neuz.

(4) În consiliul de familie participă și tutorii pentru membrul de familie pe care îl reprezintă.

(5) Dezbaterile în consiliul de familie nu constituie probă în justiție.

Art. 5 - (1) Consiliul de familie asigură medierea între membrii familiei, în scopul evitării situațiilor conflictuale, al aplanării celor existente, precum și al evitării violențelor în familie și a consecințelor acestora.

(2) Convocarea consiliului de familie poate fi făcută de oricare dintre membrii acestuia sau de către asistentul familial. Convocarea poate fi făcută direct sau prin intermediul mijloacelor de informare în masă.

(3) Convocarea consiliului de familie trebuie să indice data și locul unde se vor ține dezbaterile consiliului.

Capitolul III

Agenția Națională pentru Protecția Familiei

Art. 6 - (1) Se înființează Agenția Națională pentru Protecția Familiei, denumită în continuare Agenția, ca organ de specialitate al Ministerului Sănătății și Familiei.

(2) Obiectivele Agenției sunt:

a) promovarea valorilor familiale, îndeosebi a înțelegerii și înțelegătorii în familie și excluderea soluțiilor violente în relațiile dintre membrii;

b) ajutarea membrilor de familie aflați în dificultate datorită actelor de violență în familie;

c) sprijinirea consiliilor de familie în menținerea sau restabilirea armoniei familiale.

(3) Sediul Agenției și modul de organizare și funcționare al acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 7 - Pentru realizarea obiectivelor în domeniul îngrijirii și protecției victimelor violenței în familie, Agenția are următoarele atribuții:

a) elaborarea, fundamentarea și aplicarea strategiei și a programelor în domeniul îngrijirii și protecției victimelor violenței în familie;

b) controlarea aplicării reglementărilor din domeniul propriu, precum și al activității unităților care își desfășoară activitatea sub autoritatea sa.

c) finanțarea sau, după caz, cofinanțarea, programelor specifice în domeniul apărării și consolidării familiei, precum și a îngrijirii și protecției victimelor violenței în familie.

d) înființarea de adăposturi pentru victimele violenței familiale;

e) instruirea, autorizarea și coordonarea activității profesionale a asistenților familiari;

f) efectuarea de studii și cercetări, elaborarea de strategii, prognoze, realizarea și publicarea de materiale științifice ori promoționale specifice;

g) realizarea unei baze de date pentru gestionarea eficientă a situațiilor de criză familiale;

h) implicarea și sprijinirea inițiativelor partenerilor sociali în rezolvarea problemei violenței în familie.

Art. 8 - (1) Agenția reglementează modul de evaluare a nevoilor sociale în domeniul violenței în familie și metodologia de acțiune în cazurile care necesită intervenția asistenților familiari.

(2) De asemenea, Agenția elaborează standardele de calitate ale serviciilor sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie și normele metodologice corespunzătoare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(3) Anual, ministrul sănătății și familiei prezintă Guvernului un raport privind aplicarea standardelor și metodologiei prevăzute la alin. (2).

Art. 9 - (1) Agenția este condusă de un director, cu rang de subsecretar de stat, care este numit prin decizie a primului ministru, la propunerea ministrului sănătății și familiei, cu avizul ministrului muncii și solidarității sociale.

(2) Pe lângă director funcționează un Consiliu de coordonare, cu rol consultativ, numit de ministrul sănătății și familiei.

Capitolul IV

Asistenții familiari

Art. 10 - (1) Asistenții familiari sunt asistenții sociali autorizați de către Agenție pentru asigurarea asistenței sociale în probleme specifice relațiilor familiale.

(2) Instruirea specifică și coordonarea sub aspect profesional a asistenților familiari sunt realizate de către Agenție.

Art. 11 - Asistenții familiari sprijină activitatea consiliilor de familie, în care scop pot convoca aceste consilii și participa, cu acordul membrilor, la întrunirile lor.

Art. 12 – (1) Asistenții familiari trebuie să identifice și să aibă în evidență familiile în care apar conflicte ce pot cauza violență în familie și să urmărească prevenirea sau limitarea unor asemenea violențe prin:

a) discutarea cu persoanele în cauză a motivelor situației tensionate ori de criză, încercând găsirea de alternative și identificarea de soluții nonviolente;

b) convocarea consiliului de familie pentru identificarea de soluții nonviolente ale situației în cauză. Asistenții familiari trebuie să depună diligențe ca întrunirea consiliului de familie și activitățile efectuate cu acest prilej să nu conducă la extinderea violenței, să medieze întrunirile consiliului de familie și să aibă o conduită care să urmărească evitarea victimizării;

c) solicitarea sprijinului unor persoane fizice sau juridice pentru rezolvarea problemelor care cauzează violențe în familie;

d) urmărirea asigurării drepturilor cuvenite persoanelor nevoite să recurgă la serviciile adăposturilor.

(2) În cazul în care constată exercitarea violențelor în familie împotriva copiilor minori, asistenții familiari sunt obligați să anunțe de îndată Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, pentru a lua măsurile prevăzute de lege, acordând, dacă este cazul, asistența necesară.

Capitolul V

Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie

Art.13 - (1) În sensul prezentei legi, violența în familie reprezintă orice faptă săvârșită de către un membru al familiei cu intenția de a provoca unuia sau mai multor membrii ai familiei o suferință fizică ori psihică.

(2) Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie, denumite în continuare Adăposturi, sunt unități de asistență socială, de regulă fără personalitate juridică, care asigură protecție, găzduire, îngrijire și consiliere victimelor violențelor în familie, nevoite să recurgă la acest serviciu de asistență socială.

(3) Primirea victimelor în adăpost se face numai în caz de urgență sau cu aprobarea asistentului familial, pentru izolarea victimelor de agresori. Izolarea victimelor de agresori trebuie să fie bazată numai pe consimțământul victimelor. Pentru protecția victimei, asistenții familiali pot solicita sprijinul organelor de poliție.

(4) Organizarea și funcționarea adăposturilor se stabilesc prin hotărârea consiliilor locale, cu avizul Agenției și cu respectarea standardelor de calitate ale serviciilor sociale în domeniu și a normele metodologice prevăzute la art. 8 alin.(2).

(5) Adăposturile pot fi publice sau private, în funcție de natura finanțării. Înființarea adăposturilor publice revine consiliilor județene, respectiv Consiliului municipiului București, și consiliilor locale, cu avizul Agenției.

(6) În cazul acordării de subvenții adăposturilor private, instituția care a acordat subvenția participă la administrarea acestora sau, după caz, controlează folosirea fondurilor astfel alocate.

(7) Adăposturile publice constituie proprietate privată a comunității. Prevederile alin.(6) se aplică și pentru aceste adăposturi.

(8) Adăposturile trebuie să asigure gratuit, cu respectarea standardelor și normelor metodologice prevăzute la art. 8 alin.(2), atât victimei cât copiilor minori aflați în îngrijirea acesteia, următoarele servicii sociale: protecție împotriva agresorului, îngrijire medicală, hrană, cazare, asistență psihologică și consiliere juridică.

Art. 14 - (1) Ministerul de Interne și consiliul local pe raza căruia se află adăpostul public trebuie să asigure paza acestuia. Persoanei ce a comis actul de agresiune îi este interzis accesul în incinta adăpostului în care se află victima.

(2) La primirea în adăpost, se aduc la cunoștința victimei mijloacele juridice prin care să-și protejeze bunurile rămase la agresor, cum ar fi notificarea prin executor judecătoresc

a înlăturării acordului tacit pentru înstrăinarea bunurilor comune sau asigurarea de dovadă, prin expertiză judiciară. Consultanța juridică este gratuită iar primarul poate asigura suportarea, în parte cel puțin, a cheltuielilor corespunzătoare.

(3) Prevederile alin.(2) se aplică și pentru obținerea certificatelor medico-legale.

(4) Toate adăposturile trebuie arondate la un spital sau la altă unitate sanitară, care să asigure îngrijirea medicală și psihiatrică. Arondarea se face prin dispoziția primarului, cu acordul Ministerului Sănătății și Familiei și al proprietarului adăpostului. Arondarea este o condiție fără de care nu se poate acorda avizul de funcționare al adăpostului, prevăzut la art. 13 alin.(4).

Capitolul VI

Sancțiuni

Art. 15 - (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amenzi între 10 milioane lei și 50 milioane lei, în cazul în care, potrivit legii, nu constituie infracțiuni, următoarele fapte:

a) refuzul primirii în adăpost ori refuzul de a acorda, la solicitarea motivată a asistentului familial, îngrijire medicală gratuită pentru înlăturarea consecințelor violențelor;

b) refuzul părăsirii adăpostului, indiferent de motiv, în momentul în care condițiile care au determinat internarea au dispărut;

c) nesesizarea de către asistentul familial, în condițiile prevăzute de art.12 alin.(2), a Autorității pentru Protecția Copilului și Adopție;

d) schimbarea destinației adăpostului;

e) încercarea persoanei ce a comis actul de agresiune de a pătrunde în incinta adăpostului în care se află, ori crede că se află, victima sa.

(2) Contravențiile se constată și se sancționează, conform legii, de către asistenții familiari, primar sau împuterniciții acestuia.

(3) Contravenția va putea fi contestată în termen de 15 zile la consiliul local pe raza căruia se află adăpostul, decizia acestuia putând fi atacată la judecătoria pe a cărei rază de competență se află respectivul consiliu local.

(4) Dispozițiile privind contravențiile prevăzute la alin. (1) se completează, în mod corespunzător, cu reglementările privind regimul general al contravențiilor.

Art. 16 - Agenția poate aplica, atunci când constată încălcarea de către asistenții familiari a obligațiilor ce le revin sau nerespectarea normelor de organizare și funcționare a adăposturilor, următoarele sancțiuni:

a) avertisment;

b) suspendarea autorizării asistentului familial sau a funcționării adăpostului, pe termen de 1-3 luni;

c) anularea autorizării asistentului familial sau închiderea adăpostului.

Capitolul VII

Dispoziții finale

Art. 17 - (1) Legea intră în vigoare în 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

(2) În termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României al prezentei legi, Guvernul va aproba, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Sănătății și Familiei, standardele și normele metodologice prevăzute de art. 8 alin.(2).

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**SENATUL****CAMERA DEPUTAȚILOR****PROIECT****LEGE****Privind combaterea violenței în familie**

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I – Dispoziții generale

Art.1.-(1) În sensul prezentei legi, *violența în familie* cuprinde orice act săvârșit de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, act care are drept consecință suferința fizică sau psihică, temporară sau permanentă.

(2) Prin membri ai unei familii, în sensul prezentei legi, se înțeleg toți cei care trăiesc sub același acoperiș: soți, concubini, foști soți, părinți și copii născuți din căsătorie sau din afara ei, asimilați sau aflați în plasament familial.

Art.2.- (1) Responsabilitatea pentru combaterea și limitarea violenței în familie, precum și pentru asigurarea protecției victimelor agresiunilor și molestărilor familiale revine tuturor organismelor publice și private abilitate și/sau autorizate să acționeze în sensul prezentei legi.

(2) Statul sprijină asociațiile și fundațiile române, cu personalitate juridică, care înființează și administrează refugii pentru victimele violențelor în familie precum și pe acelea care desfășoară activități educaționale și preventive în domeniu.

Art.3 – (1) *Serviciul public de acțiune socială* se constituie ca organism pluridisciplinar aflat în dubla subordonare a Ministerului Sănătății și a Familiei și a Ministerului Administrației Publice.

(2) *Serviciul public național de acțiune socială* este format din 7 membri desemnați astfel: câte un reprezentant de către Ministerul Sănătății și Familiei, Ministerul Administrației Publice, Ministerul de Justiție, Ministerul de Interne și trei reprezentanți ai societății civile.

(3) *Serviciul public național de acțiune socială* studiază amploarea, gravitatea și consecințele nefaste ale violenței în familie, întocmește programe naționale de informare și combatere a violenței familiale, inițiază și desfășoară programe educaționale.

(4) Activitatea serviciului public național de acțiune socială se desfășoară în sesiuni.

(5) În termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi, prin hotărâre, Guvernul va stabili componența nominală a Serviciului public național de acțiune socială precum și normele metodologice privind desfășurarea activității acestuia.

Art.4 – (1) Direcțiile de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, consiliile județene și al municipiului București, consiliile locale stabilesc strategia de acțiune în scopul combaterii violenței în familie și asigură aplicarea corespunzătoare a prezentei legi.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor serviciul public de acțiune socială se înființează prin hotărâre comună a Direcției județene de sănătate publică și a consiliului județean, respectiv al sectorului municipiului București și funcționează ca instituție publică de interes județean, respectiv local, cu personalitate juridică. Serviciul public de acțiune socială va avea în compunere un organism pluridisciplinar format dintr-un medic, un psiholog, un jurist, un reprezentant al poliției locale și un asistent social.

(3) Atribuțiile serviciului public de acțiune socială sunt următoarele:

- a) constatarea cazurilor de violență în familie;
- b) asigurarea ajutorului și terapiei pentru întreaga familie;
- c) declanșarea imediată a procedurilor legislative pentru apărarea victimelor și sancționarea autorilor violențelor;
- d) organizarea serviciilor de primire și a centrelor de orientare;
- e) desfășoară programe de informare, de educare, de prevenire și combatere a actelor de violență în familie;
- f) consiliere maritală;
- g) îndeplinește orice alte atribuții izvorâte din aplicarea prezentei legi.

CAPITOLUL II – Sesizarea actelor de violență în familie

Art.5. – (1) Orice membru al familiei, major sau minor, victimă sau martor al actelor de violență în familie poate sesiza serviciul public de acțiune socială.

(2) Orice cetățean care are cunoștință despre existența actelor de agresiune într-o familie are obligația de a sesiza serviciul public de acțiune socială.

(3) Instituțiile de învățământ preșcolar și școlar, instituțiile medicale: dispensare, spitale, cabinete medicale precum și organele de pază și ordine sunt obligate să sesizeze în termen de 24 de ore serviciului public de acțiune socială actele de violență familială de care iau cunoștință prin natura activității lor. Nerespectarea acestei prevederi duce la aplicarea de sancțiuni contravenționale în condițiile Legii nr.32/1968 cu modificările și completările ulterioare.

(4) Cuantumul amenzilor se stabilește prin hotărâre de Guvern în condițiile Legii nr.97/1998 de completare a Legii nr.32/1968 privind contravențiile.

Art.6. – Serviciile publice de acțiune socială sunt obligate să păstreze confidențialitatea asupra identității celui care a formulat sesizarea și să acționeze pentru securitatea acestuia.

Capitolul III. Măsuri speciale pentru protejarea victimelor violenței în familie

Art.7.(1) La nivelul fiecărei comunități locale, se organizează refugii sociale destinate victimelor violenței în familie. Refugiul social se organizează în incinta dispensarelor, unităților spitalicești iar acolo unde nu este posibil, într-un spațiu amenajat prin grija consiliului local.

(2) Acolo unde nu există posibilitatea organizării refugiului social, prin grija serviciului public de acțiune socială se va organiza un centru de orientare în care să fie prezentate cele mai apropiate refugii sociale, precum și măsurile de protecția victimelor.

Art.8. Prin grija Direcțiilor de Sănătate publică județene, victimelor agresiunilor li se asigură servicii medicale gratuite, terapie, consultație psihologică. Când victima prezintă urme de agresiune, se eliberează certificat constatator în acest sens. Eliberarea acestui certificat este scutită de taxe.

Art.9. Dacă victima agresiunii este un minor serviciul public de asistență socială este obligat ca în termen de 24 de ore să sesizeze Comisia pentru protecția copilului potrivit normelor cuprinse în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate.

Art.10. (1) Victimele agresiunilor în familie care se află în dependență financiară față de agresor beneficiază de sprijin financiar acordat din fondurile consiliilor locale, în baza propunerii serviciului public de acțiune socială.

(2) În baza constatărilor serviciului public de acțiune socială, la propunerea acestora, victimele violenței în familie beneficiază de o alocație de solidaritate potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.118/1999 privind constituirea și utilizarea Fondului Național de Solidaritate.

Art.11. Victimele violenței în familie beneficiază de asistență juridică gratuită.

CAPITOLUL IV – Măsuri privind autorii violențelor în familie

Art.12. – Faptele prevăzute în articolul nr.174, 175, 176, 179, 180, 181, 182, 183, 189, 202 și 205 – cod penal, atunci când sunt îndreptate asupra unui membru al familiei, în înțelesul prezentei legi se sancționează cu pedepsele prevăzute la fiecare faptă în parte, la care se adaugă un spor de 3 ani.

Art.13. La pronunțarea sentințelor se vor aplica prevederile înscrise în art.112 pct. a) sau b) din Codul penal.

Art.14. – Hărțuirea psihologică și abuzul conjugal se consideră infracțiuni și se sancționează cu muncă în folosul societății pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an.

Art.15. – Faptele prevăzute la art.14 se constată de serviciul public de asistență socială, care are competența de a sesiza organele de urmărire penală.

Art.16. – (1) În toate cauzele penale având ca obiect violența în familie se va proceda la aplicarea art.136 din Codul de procedură penală.

(2) În celelalte cauze se vor aplica prevederile art.581 și art.613 din Codul de procedură civilă.

Art.17. – Autorii faptelor de violență în familie vor fi cuprinși într-un program național de educație și consiliere maritală pe care îl va lansa Serviciul Național de Asistență Socială.

CAPITOLUL V – Finanțarea activității

Art.18. - (1) Finanțarea activității serviciului public de asistență socială se asigură de către consiliile județene și locale, precum și din alte surse extrabugetare.

(2) Asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială, în sensul prezentei legi, li se vor aplica prevederile Legii nr.34/1998 privind acordarea unor subvenții.

(3) Finanțarea activității Serviciului Național pentru Asistență Socială se va realiza prin alocatii bugetare de la Ministerul Sănătății și Familiei și a Ministerului Administrației Publice, precum și din surse extrabugetare.

CAPITOLUL VI – Dispoziții finale

Art.19. – În aplicarea prezentei legi, Ministerul Justiției, împreună cu Ministerul Sănătății și al Familiei precum și cu Ministerul de Interne vor elabora norme metodologice și măsuri tranzitorii care se vor aproba prin hotărâre a Guvernului.

Art.20. – Acțiunile și cererile privitoare la aplicarea prezentei legi sunt scutite de taxă de timbru.

Această lege a fost adoptată la data de
de către Senatul României.

PREȘEDINTE,

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților la data de

PREȘEDINTE,